

Politikai napilap.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:Belváros, Kinizsi-utca 2.
II. emelet.

Telefon 723. sz.

DÉLI UJSÁG

Előfizetési árak 1 hónapra:

Helyben házhoz hordva
70 fillér.Vidékre postán küldve
1 korona.Hirdetések díjszabás
szerint.Megjelenik naponként
délben, szükséghez képest
többször is.

A válság.

Temesvár, dec. 18.

A béketárgyalásokat előkészítő eszmecserék eddigi eredményeiről a király Lukács László utján értesül. Hetek óta csöndben folynak a tanácskozások a parlament vezetői férfiai közt, akik a válságból kivezető utat keresik.

Amikor Lukács László az utóbbi időben azon az alapon kezdte el tárgyalásait egyes vezérférfjaival, hogy a december 19-iki képviselőházi ülés ne mélyítse ki az ellentétet a korona és a nemzet közt, Széll a tárgyalásban résztvevő politikusok hívására Budapestre jött és teljes befolyását latba vetette az ellentétek kiegyenlítésére.

Fejérváry báró legutóbbi audienciáján megtörtént már a döntés abban az irányban, hogy december 19-én a Ház elnapolása — vagy az ülészak berekesztése — következik be s az országgyűlés a működését a jövő évben február vége felé kezdi meg újra.

A hosszú elnapolás okának politikai körökben a legutóbbi órákig kizárólag azt tartották, hogy a parlament együttléte ne zavarja a Fejérváry-kormány rendcsinálási akcióját. De amikor a király hívására Lukács László Bécsbe érkezett, helyzet más megítélése kezdett tért hódítani. Kétségtelen, hogy a király érdemben foglalkozik a Budapesten egyes vezető politikusok közt folyó béke-kísérletekkel. Ezeknek mibenlétéről kért információt Lukács Lászlótól.

Ezek az eszmecserék most a bécsi audiencia után vagy megszakadnak, vagy kézzelfoghatóbb alakot öltenek. Eddig is meg volt a parlament alkotmányos többségben a hajlandóság arra, hogy a nemzeti akarat megvalósítása nélkül tisztes béke jöjjön létre. Ma is észlelhető ez a hangulat.

A kibontakozás kérdése eszerint megint akut. Följegyezni való, hogy most már senki sem gondol fegyverszünetre, s a válságot csakis véglegesen, a koalíció kormányra kerülésével tekinti minden faktor megoldhatónak. Lesz-e valami eredménye e törekvéseknek? Kétségtelen, hogy az egész ország, a hosszú harc becsületes befejezését sóvárogva áhitozza.

A válság legutóbbi hírei a következők:

Értekezlet a heizetről.

A parlament valamennyi pártja értekezletet tart ma este a heizetről és a december 19-iki ülésen való állásfoglalásról. Ebben a tárgyban a főrendiház ellenzéke is konferál ma este a Nemzeti Kaszinóban.

A szövetskezett ellenzék vezérő-bizottsága eleinte ma délelőtt 10 órakor értekezletre van hívva.

Az értekezletnek napirendje a heizet megvitatása és a december 19-iki üléshez való állásfoglalás formulázása.

Utólag azonban távirati uton értesítette arról a bizottság tagjait, hogy vasárnap este hat órára ülésre hívja őket össze

a Lukácsfürdőbe, mely rendelkezés összefügg Lukács László bécsi útjával. Ezen ülésről lapunk »Legujabb« rovatában számolunk be. Az értekezleten néppárti és ujpárti részről kérdést intéznek a Lukács-féle akció mibenlétéről.

A koalíciónak függetlenségi, ujpárti és néppárti táborában meglepetésként hatott Lukács Lászlónak bécsi útja.

A függetlenségi párton Kossuth Ferenc tudta csupán, hogy Lukács László Bécsbe megy, kivüle pedig a párton, csak Apponyi Albert gróf ismeri azoknak a megbeszéléseknek az érdemét, amelyek a bécsi utat megelőzték.

A koalícióban tehát úgy áll a dolog, hogy Lukács terveiről a disszidensek és Kossuth Ferenc tud csupán, a vezérlőbizottság többi embere nem.

A keddi ülés.

Justh Gyula, Bolgár Ferenc és Tóth János közös konferencián megállapították a képviselőház keddi ülésére vonatkozó végleges iniézkedéseket.

Batthyány Tivadar gróf függetlenségi párti képviselő az országgyűlésnek december 19-iki ülésén bejegyzti a szeptember 15-iki ülésen visszavont indítványát a választói jog általánosításáról.

Az országgyűlést ismét elnapolják.

A király, miszerint Fejérváry Géza báró miniszterelnök javaslatára a szombati kihallgatás alkalmával elhatározta, hogy december tizenkilencedikén elnapolja az országgyűlést.

A király elvetette a fölösztatásnak, vagy a bizonytalan időre való elnapolásnak eszméjét. Addig, amíg alapot megtalálják a kiegyezésre, a Fejérváry-minisztérium mindenesetre megmarad hivatalában.

A kassai főispán működése.

Kassáról jelentik, hogy Pongrácz Ferenc főispán szombaton odaérkezett. Kilencszuronyos csendőr vette körül a megyeházán levő főispáni helyiségeket.

Az így kellő biztonsággal elhelyezkedett megyefőnöknek első hivatalos napi teendője abból állott, hogy Ferdinándy Gyula tiszteletbeli főjegyzőt, helyettes alispánt állásából elmozdította. Felfüggesztette továbbá Jászay István kassai főszolgabíró, mert küldött parancsra nem tisztelget nála. Hir szerint a főispán huszonnégy órán belül a megye összes főszolgabírót fel fogja függeszteni.

A csanádmegyei főispán beiktatása.

Szombat délelőtt iktatták a hivatalába Makón Cseresnyés János főispánt, a volt rendőrfőkapitányt s erre az alkalomra ostromállapotba helyezték a várost. Körülbelül ezer katona és kétszáz csendőr fojtotta a hangot a makóiakba, hogy a megyefőnök minden baj és kellemetlenség nélkül ülhessen be a közgyűlés elnöki székébe.

A közgyűlést délelőtt tíz órára tüzték ki. A megyebizottsági tagok közül az oláh papok és a tisztviselők jöttek el.

A főispánt az oláhok nagy lelkesedéssel fogadták.

— Szetreaszka főispán!

A főispán rögtön beszédbe fogott. Fölállt, kezét a szívére tette és elmondta az esküt. Roppant ideges volt, idegesen be-

szélt. Egyetlen egy abcug-kiáltás sem hangzott, ami nem is csodálható, mert hiszen csak az ő emberei voltak jelen.

Major György oláh pap állt föl és elmondta üdvözlő beszédét, melyre az új főispán egy papirlapról leolvasta a választ. Ezzel az installációval vége volt.

A törvényhatósági bizottság utasította Dózsa Sámuel tiszti főügyészt, hogy Cseresnyés ellen zártörés címén bünvádi följelentést tegyen.

Mikor az oláh megyebizottsági tagok a megyeházáról az utcára értek, óriási abcug fogadta őket.

A pesti vármegyeiházáról

Pestmegyének nevezetes eseménye volt: szombaton Beniczky Lajos alispán átvette az ügyek vezetését. Laszberg Rudolf gróf megyefőnök és alispánhelyettese Römer Róbert, amikor értesültek Beniczky megérkezéséről, azonnal kocsira ültek és a belügyminisztériumba hajtottak, ahol Kristóffy miniszternek jelentést tettek a váratlan fordulatról. Tíz óra tájban Beniczky Lajos bement a hivatalába, ahol már összegyülekeztek a központi választott tisztviselők. Nevükben Dubraviczky László tiszteletbeli főjegyző üdvözölte az alispánt. Beniczky Lajos alispán meghatottan válaszolt. Az alispán az üdvözlés után Vigyázó Ferenc gróf kijelentette, hogy lemond alispán-helyettesi állásáról. A szives üdvözlés után az alispán átküldötte hajduját Römer Róbert kirendelt alispán-helyetteshez, azzal az üzenettel, hogy adja át az alispáni pecsétet és a kulcsokat. Pár perc múlva megjelent az alispáni hivatalban Römer, aki áthozta a pecsétet és kulcsokat, továbbá az iratokat, amelyekről azonnal referált az alispának.

Lukács audienciája.

Lukács László volt pénzügyminiszter legfelsőbb meghívásra külön kihallgatáson jelent meg ő felségénél Bécsben. A király együttesen Fejérváry báróval fogadta.

Lukács László szombaton este Bécsből visszaérkezett Budapestre. Egyik tekintélyes fővárosi lap szerint Lukács még a vasuton kijelentette politikai utitársai előtt, hogy minden közlés, amit a béketárgyalásokról és általában az ő akciójáról irnak, árt a béke ügyének.

Lukács hir szerint a király előtt jelentést tett azokról a tanácskozásokról, amelyeket a parlamenti pártok, illetve a koalíció egyes tagjaival folytatott. Lukács rámutatott előterjesztésében arra a körülményre, hogy a parlament minden komoly tagja kívánja a békét s hogy a békére való hajlandóság megvan a koalíció vezéreiből is.

A kihallgatás eredménye az, hogy Lukács László tovább folytatja a béketárgyalásokat mindjárt a képviselőház keddi ülése után.

A bécsi lapok Lukács akciójáról.

A Neue Freie Presse szerint Lukács békeakciója most már a politikus és kötelező tárgyalások stádiumába jutott. Lukács eddig is a király tudtával járt el, de formális meghatalmazás nélkül. A pénteki audiencián azonban megkapta az utólagos legitimációt eddigi tárgyalásaihoz s mátol kezdve őt a király bizalmi emberének kell tekinteni. — A Fejérváry-kormány feladata e perctől kezdve összezsugorodott. Fegyverszünet következhetik, ha nyilvánvaló, hogy a koalícióval komolyan

tárgyalnak. Jelentős dolog, hogy szeptember 23. után, amióta a korona és a nemzet közt az akadályok valóságos hegygyé nőttek — a tárgyalások ismét megkezdődtek.

A Neues Wiener Tagblatt szerint a katonai kérdésben nem lesz engedmény (nem csak a vezényszó, de még a szolgálati és ezrednyelv, sőt még a jelvények kérdésében se), de ha a korona békét akar kötni, akkor valamit engednie kell a szövetség pártoknak is föl kell hagyni a külpolitikával. Nem szabad se győztesnek, se legyőzöttné lenni, a hadi költségeket meg kell osztani.

A Fremdenblatt szerint Lukács akcióját nem lehet reménytelennek tekinteni. Az a kérdés, hogy azt a szírtet, melyet a magyar vezényszó alkot, lehet-e megkerülni. Fejérvár helyzete nehéz, mert (mondja a Fremdenblatt, amelyet a király is olvas) míg Magyarországon mindenki folyton megszegi a törvényt, addig a kormány kénytelen mindenben szigorúan megtartani a törvényt. S a király azt elhiszi!

A Zeit szerint Lukács azért tagadja, hogy a királynál volt, mert a király ezt nyomatékosan követelte.

NAPIHIREK.

Babavásár.

Temesvár, dec. 18.

Bájos tündérkertté varázsolta tegnap délután a jótékony jégében működő Temesvári Nöcselédvédő-Egyesület a városi »Vigadó« nagytermét. Pazar fényárban uszott a terem, nagy műizléssel és finom tapintattal berendezett sátorábró, mely a terem bal oldalán húzódott végig, lebilincselő látványt nyújtott. A gazdag fényűzéssel és szemképráztató pompával kiállított babák és egyéb gyermekjátékok a csodálat és bámulat osztatlan moráját kellették minden oldalról. A sátrakban bájos hölgyek és elegáns urak szorgoskodtak a sorsjegyek elárulásában és bizony a legszebb sikerrel. Már jóval öt óra előtt az utolsó sorsjegy is elkelt és pedig nem 20 fillérrel, hanem négy-öt koronát adták egy jegyet.

Városunk intelligenciájának színét-javát hozta össze ez alkalom. Nyüzsgő, pezsgő élet uralkodott az összes termekben, a felső aláhullámzó közönség alig tudott betelni a varázspálcával előteremtett tündérkert szépségeivel.

Félhatkor kezdetét vette a sorsolás és Fortuna istenasszony szeszélyes hadjárata indult. Másfél órán át az öröm, remény és csalódás legellentétebb érzelmei fogták el a kedélyeket és egy-egy szebb nyereménytárgynál a bámulattal vegyes, — mondhatni, irigység — kísérte a szerencsés nyerőt.

Az öt sátorban egyszerre folyt a sorsolás és pedig az elsőben 1—2000, a másodikban 2000—4000, a harmadikban 4000—6000, a negyedikben 6000—8000, az ötödikben pedig 8000—10000-ig terjedő jegyek kerültek sorsolás alá. A szerencsés nyerők a nyereményeket részben rögtön kiváltották, részben pedig Mühle Vilmos virágkereskedésében adták ki december 24-ig a nyerő sorsjegy ellenében.

A rendezés nehéz és fárasztó munkájaért első sorban ő méltósága Lasz Józsefné elnököt illeti igaz elismerés és dicséret, kinek finom műizlése, önfeláldozó buzgósa már eleve is a legszebb sikert biztosította. A szűkebbkörű rendező-bizottság Hilt Lajos, Barcz Dezső és Kazay Rezső urakkal az élén emberfeletti munkát végeztek. De a jötté magában hordja dicséretét. És ez oly nemes és humánus áldozat volt, melynek dicséretre örökké büszkének lehetnek.

A sorsolás után a közönség egyhangú kívánságára tánc következett, mely a késő reggeli órákban ért véget.

Temesvár, dec. 18.

— A Délvidéki Függetlenségi- és 48-as párt tegnap délután tartotta szervezkedési népgyűlését Orcyfalván, melynek lefolyásáról legközelebbi számunkban hozunk tudósítást.

— **Khuen-Héderváry Budapest.** Gróf Khuen-Héderváry Károly, városunk nagynevű képviselője, akinek elmebetegségéről a »Pokret« című horvát ujság — mint már legutóbbi számunkban jelentettük — valótlannal hirt közölt, Budapestre érkezett. A gróf hozzátartozói előtt mosolyogva beszélt a költött hírről. Tegnap egész éjszaka érkeztek a sürgönyök a mustári kastélyba, — mondotta. — Barátaim tudakozódtak az állapotomról. Azt válaszoltam nekik, kitűnően érzem magamat és ha miniszter koromban nem örültem meg, akkor most sem kell tartanom semmi bajtól! Fővárosi lapok azonban ténynek mondják, hogy Khuen-Héderváry évek óta erős neuraszténiában szenved. Khuen Budapestről gyömrői pusztájára utazik.

— **A Józsefvárosi Társaskör** vigalmi bizottsága szombaton este hangversenyyel egybekötött teaestélyt rendezett. A hangverseny első száma Nemes Mór érdekes előadása volt, aki »A tót táncmester« című vigmonológót adta elő. Utána Kiss J. néhány szép magyar dalt énekelt nagy sikerrel. Végül Györi Félix művészi zongorajátéka következett. A sikerült mulatságot tánc fejezte be.

— **Volt ipariskolai tanulók egyesülete.** A temesvári ipariskola volt tanulói közül tegnap vasárnap d. e. sokan összegyűltek az Ipariskola I. emeleti rajztermében és arra való tekintettel, hogy a kereskedelmi miniszter a volt iskolatársak egyesületének alapszabályait jóváhagyta, S t u m p f o l l E d e igazgató javaslatára elhatározták, hogy az alakuló közgyűlést karácsony másodnapján, december 26-án kedden d. e. 10 órakor az ipariskola I. emeleti rajztermében fogják megtartani. Felhívjuk erre a temesvári volt tanulóknak figyelmét és felkérjük őket, hogy az alakuló közgyűlésen mentől nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

— **Népies előadás a legényegyletben.** A tegnapi előadást Szkladányi karnagy vezetése alatt a templomi énekkar nyitotta meg remek két darabbal, utána Szabó László és Czaky Jenő hegedűn és zongorán több magyar dalt adott elő ügyesen. Erre Patzer István egyleti elnök kezdte meg felolvasását: A társadalmi erények és bűnökről. Nem keresztény erkölcsant tárgyal, hanem arra mutat rá, hogy nem elég csak a mint mondani szokás, becsületesen élni. Kimutatja, hogy az, aki istent tagadja, becsületes se igen szokott lenni. A nagyszámú közönség igen lelkesen fogadta az érdekes és tanulságos előadást. Utána több vigmonológ aratott bő tapsot.

— **Megtagadott tüntető-fáklyásmenet.** A szociálisták Budapesen, úgy mint az ország majdnem minden nagyobb városában december 18-án tüntetést akartak rendezni, amelyet a vezetők be is jelentettek a fővárosi főkapitányságon. A főkapitány azonban megtagadta az engedélyt.

— **Az Ásványi-féle tengeriszár-tépőgép bemutatása.** A »Temesvármegyei Gazdasági Egyesület« kezdeményezésére f. hó 17-én tartotta meg a kísérletet Otlík Péter közgazdasági előadó a tengeriszár-tépőgéppel Jezvinben. A bemutatáson a házigazdán kívül Vargics Imre, Szalay Géza dr, Székás Elemér, Paksy Béla, Palmi Emil, Szalay József, Götz János, Till Sebestyén, Kincs István, Pelzmann Gábor vettek részt, a »Temesvármegyei Gazdasági Egyesület«-et Zathureczky Károly gazdasági előadó képviselte. A gép működése általánosan kedvező összbemutatót gyakorolt a végzett munkát illetően, amennyiben a szétaprózást tökéletesen végezte. Munkaképesség nagyságát e rövid kísérlet alatt kipuhatólni nem lehetett, erre nézve további kísérletek téteneznek, melynek eredményéről a szaklapok hasábjain fog beszámolni a gazdasági egyesület vezetősége.

* **Könyvek, zeneművek, papír és írószerek, Gyárvaros, Fő-utca 26. sz. Weisz Zsigmondné, könyv és papírkereskedés.**

* **Szőlőmosókat, sótartókat, citrom-sajtolókat** ajánl BARUCH Üvegudvar Temesvár.

— **Politikai titkosrendőrök Szegeden.** Szegedről jelentik: December negyedike óta a Tiszaszálló 36-os számú szobájában Homory Kálmán és Balogh Géza néven két idegen tartózkodott. Az állítólagos kereskedelmi utazók ellátogattak a vendéglőbe, színházba, gőzfürdőbe s ott szoba elegyedtek az emberekkel. Közben kirándulásokat tettek a vidékre. Kiderült, hogy a titkoszatos idegenek vendéglőbe jegyzett neveik — álnevek. Valójában Budapestről kiküldött detektívek voltak. De nem bűnyben nyomoztak, hanem híveket akartak toborzani a kormánynak. Hir szerint valaki, a helyi viszonyokkal kétségen kívül ismerős politikai üzér, szolgál nekik címekekkel.

— **Elkobzott hetilap.** A budapesti ügyészség elkobozta Lukács Gyula képviselő »Nép Zászlaja« című hetilapját Pósa Lajosnak »Miért is van osztrák a világon?« és »Miért is van két korona egy fejen?« című verse miatt, melyben az ügyészség királlysértést és lázítást látott.

— **Felakasztotta a feleségét.** Párját ritkító bűneset történt Kisfalud temesmegyei községben: Katona János szombaton délelben összeveszett a feleségével, felcsalta a padlásra, leteperte a földre, félholtra verte, egy kötelet kötött a szerencsétlen asszony nyakába és felakasztotta. Aztán, mint aki rendben végezte a dolgát, fellármázta azzal a szomszédokat, hogy a felesége felakasztotta magát. A szomszédok azonnal felutottak Katona padlására, az asszonyt levágták és nagynehezen még életre ébresztették. Állapota azonban mindazonáltal igen aggodalmas. Kihallgatásakor a fenti tényállást adta elő.

— **Vakmerő rablótámadás** történt tegnap este a jezvini országoton. Görge János 29 éves kocsis Otlík Péter uradalmán szolgált. Tegnap délután Remetére akart menni és magányosan elindult az országoton. Időközben besütemedett. Mintegy öt óra tájban hirtelen előugrott egy árokból négy oláh férfi és megragadva a mitsem gyanító Görgét, földre teperték és ütlegelni kezdték. Fejét több helyen beszakították a sulyos ütések. Miután a szerencsétlen ember eszméletét elvesztette, 30 korona készpénzt és borsziját elrabolták. Az áldozatot a temesvári városi közkórházban ápolják. A tetteseket nyomozza a csendőrség.

— **Harc egy sertéssel.** Ketta József temes-remetei 19 éves szolga tegnap gazdája udvaron dolgozgatott. A szomszédos sertésből hirtelen előugrott egy megvadult kantsertés és egyenesen Kettának tartott. Erős küzdelem fejlődött ki, a szerencsétlen fiatal embert a sertés a földre teperte és agyarával több helyen sulyosan megsebesítette. Több elősiető szolga mentette meg a biztos haláltól. A temesvári közkórházba szállították.

— **Hiányzó templompénzek.** Kanovics Béla Mór, a néhai Budapest-józsefvárosi apátplébános halálakor, negyven ezer korona hiányt találtak, mely összeget barátai érte kifizettek: Most utólag kiderült, hogy az elhunyt plébános a visszatérített összegben felül még 13.980 koronával károsította meg a templomalapot. A főváros közönsége, mint kegyur most a tiszti ügyészség útján megindította Kanovics örökösei ellen a peres eljárást, hogy a hiányzó templompénzeket visszaszerezhesse. Az erre vonatkozó hirdetmény tegnap jelent meg a hivatalos lapban.

Érdekes, hogy az idézésben Vaszary Kólos hercegprimás, mint XV. rendű alperes szerepel, akin a követelést végső esetben behajtja a bíróság.

* **Hazai gyártmány!** A legfinomabb kivitelű és minőségű keztü különlegességeket készit mérték után **Hinterseer Ulrik keztügyára,** Temesvár.

* Diszlevélpapír, Fénykép és Levelezőlap-Album, író- és festő-készletek, valamint képes könyvek és ifjusági iratokból legnagyobb raktár és legolcsóbb bevásárlási forrás **Corvina** Diszműkereskedés Temesvár, Jenőherceg-tér.

* **A legszebb és legolcsóbb nyomtatványokat** szállítja **CSENDES LIPÓT** könyvnyomda és könyvkötészeti, Temesvár-Belváros, Zápolya-utca 5.

Legujabb.

A vezérőlbizottság ülése.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A vezérőlbizottság tegnap este 6 órakor Kossuth Ferenc elnöklete alatt a Lukácsfürdőben értekezletet tartott, a melyen a vezérek kivétel nélkül megjelentek. Az értekezlet megnyitása előtt Lukács missziójáról Kossuth úgy nyilatkozott, hogy Lukács nem mint homo regius, hanem a maga jószántából, a legtisztább szándékkal járt közbe. Szóba került egy esetleg ujonnan alakítandó s 67-es alapra fektetendő koalíció, de maga Andrássy határozottan kijelentette, hogy ő a mai koalícióhoz ragaszkodik, azon másítani nem szabad. Kossuth a tanácskozást megnyitván előadja, hogy Lukács őt a délelőtti folyamán felkereste és a bécsi utjáról referált. Ennek alapján kijelenti Kossuth, hogy a helyzet semmi irányban nem változott. Megállapították a 19-én benyújtandó javaslatot s ezt egyhangulag elfogadták. Tárgyalás közben Tisza István levelet intézett Andrássyhoz. Tudakozódott a tárgyalás menetéről. Andrássy azonnal válaszolt. — A póttartalékosok kártalanítására vonatkozólag elhatározatott, hogy úgy a véd-erő-, mint pedig pénzügyi bizottságok rendkívüli hiteljavaslat benyújtására utasíttatnak. A bizottság elítéli a folytonos elnapolásokkal üzött visszaélést. Kimondja továbbá, hogy a törvényhatóságok ellenállása jogos és törvényes, ellenben a kormány törvénytelenül gyakorolja jogait. Az ülés késő esti órákban ért véget.

Megrendelt óváció.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Felbérelt emberek tegnap délelőtt a régi tőzsdén, mint kereskedők és iparosok gyüleseztek, a koalíciót támadták. Határozati javaslatot fogadtak el, melyben felkérlik a kormányt, hogy a kibontakozás és béke kérdését mielőbb megoldás útjára juttassa. Küldöttség vitte a memorandumot a miniszterelnökhöz. Czettel Gyula üdvözölte a miniszterelnököt és átadta a memorandumot. Fejérváry megköszönve az üdvözlést, kifejti, hogy a kormány, noha törvénytelennek mondják, mindig az alkotmány és törvény keretén belül járt el. A korona most is azon az állásponton van, hogy úgy lesz egészséges alkotmányos élet, ha a koalíció vezérei a koronával együtt megállapított program alapján átveszi a kormányt.

A haladópart és a holnap.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Az az egynehány ember, a ki tegnap este fent volt a párthelyiségben zugolódva távozott, mert dacára annak, hogy a teljes számban megjelent ügyvezetőket minden oldalról ostromolták a tegnap délelőtt lefolyt miniszteri tanács eredményének közlése iránt, ezek nem válaszoltak és titkolóztak. Így tehát még az intimusok sem tudják, hogy a kormány részt fog-e venni a holnapi ülésen. Annyi azonban bizonyos, hogy az általános választójogról szóló törvényjavaslatot semmiképen sem fogja benyújtani, több mint valószínű, hogy ezen javaslatot sajtó utján fogják közzétenni.

A szabadelvűpart közeledése.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Tegnap este Tisza István a szabadelvűpartban Lukács Lászlóval és Berzeviczy Alberttel hosszabb ideig tanácskozott. A tanácskozást Andrássy-nak a vezérőlbizottság üléséről Tiszához intézett levele tette szükségessé. Megállapodás történt, hogy a szabadelvűpart hozzájárul az Apponyi által benyújtandó koalíciós javaslatához.

A törökszentmiklósi választás.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk távirata.) Török-Szent-Miklóson tegnap volt ezuttal a harmadik képviselőválasztás. A záróra délután 3 órára volt kitűzve. Somogyi Aladár dr. immár harmadszor nyerte el a mandátumot. Ötszáz szótöbbséggel győzött; Pejacsevics gróf szintén függetlenségi párti jelölt 154, Peller nemzetközi socialista csak egynehány szavazatot kaptak. Somogyi a függetlenségi párt hive; mindkét választást petícióval támadták meg, mert a megválasztott nem volt fölvéve seholsem a választók névjegyzékébe. A mostani választást is megtámadják.

Változások a főispáni karban.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Fejérváry Imre dr. Baranyamegye és Pécs sz. kir. város főispánja állásáról lemond. — Issekutz Gyula dr. nyug. táblabíró határozottan kijelentette, hogy nem vállal főispánságot. — A borsodi főispánságra Brezovay András magyar testőrtiszt van kiszemelve.

Előkészületek a holnapi ülésre.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Tóth János képviselőházi háznagy átíratára Rudnay főkapitány a socialisták felvonulása miatt a házat rendőri koronával elzárja és a katonaságot készenlétben tartatja.

A bolygó Fejérváry.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Fejérváry Géza báró e hét folyamán — valószínűleg csütörtökön — ismét Bécsbe utazik.

A katonák ellenállása.

Budapest, dec. 18. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) Eddig a közös hadsereg és honvédség 53.000 főnyi ujoncjutalékából önként csak 3000 ujonc vonult be. Hogy mekkora az a kudarc, illusztrálja az a körülmény, hogy a budapesti hadtest területén, összesen csak 445 ujonc vonult be. — 1903-ben, mikor szintén ex-lex volt 11 ezer ujonc vonult be. Így distinguált a magyar nemzet az akkori és a mai exlex közt.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

M a k a y I v á n.

»Hungária«-könyvnyomda (ezel. Mangold S.). Temesvár.

Szájpadlás nélküli fogsor.

A fogászat legujabb vívmánya

Dr. Áldor fogorvos

Temesvár-Belváros, Zápolya-utca 2.

Csakis ujdonságok

női-ruhákban és szőrmeárukban tetemesen leszállított árak mellett.

Holzer

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR-BELVÁROS, Rezső-utca 7. sz.
a »Koronaherceg« szállóval szemben.

Városi és megyei távbeszélő 616. sz.

Saját mérték-műterem Budapest, Kossuth-utca 9.

Kivánságra divatlapok.

Telefon 737.

Alapított

1845.

Telefon 737.

Alapított

1845.

Téli idényre férfi, fiu és leányka ruhák a legdivatosabb kivitelben és legnagyobb választékban raktáron vannak. Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR-BELVÁROS, Hunyadiutca 1. sz.

Ferenc József városi színház.

Hétfőn, 1905. évi december 18-án:

A tavasz.

Operette három felvonásban. Irták: Jaimes és Duvall.

Kezdeté 7¹/₂, vége 10 órakor.

Heti műsor:

Kedd: Folt amely tisztit.

Szerda: Faust.

Csütörtök: Jerikó falai.

Péntek: A drótostót.

Szombat: A drótostót.

Vasárnap délután: János Vitéz.

» este: Szünet.

Ludig-féle szálloda, kávéház és étterem
„Az arany szarvashoz“

Cemesvár - Belváros, Szt. - György - tér.
 Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a belvárosi „Arany szarvas“-szállót vétel után átvettem és f. hó 1-től kezdve tovább vezetem. Minden igyekezetemmel oda fogok hatni, hogy a jó hírnévnek örvendő szállót, éttermet és kávéházat elődöm szellemében tovább vezessem és mélyen tisztelt vendégeim igényeit mindenben kielégítek.
 Magamat mélyen tisztelt vendégeim, barátaim és ismerőseim kegyébe ajánlom és maradok mély tisztelettel!

Ludig János
szállodás.

502

Tüzifa-árjegyzék.

Eladunk további intézkedésig 1905. december 13-tól kezdve „HOLZSADL“ faraktárunkban méterenként

Cserhasábfát 7.— koronáért
 Keverthasábfát 6.50 „
 Kevertfa II. oszt. 5.50 „

Temesvár, 1905. december 12.

Baiersdorf és Biach cég üzletvezetősége.

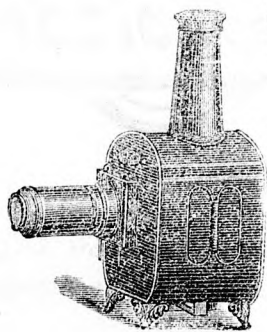
Női kalapok

Az idény előrehaladottsága miatt mélyen leszállított áron adatnak el

BRAUCH LAJOS

áruházában
 Gyárvaros, Háromkirály-utca 2. 102

Alkalmas karácsonyi ajándékok!

Fényképezési készülékek kezdőknek, 6 koronától feljebb.
 Laterna Magika jó tiszta képet mutat életnagyságban, 4 koronától feljebb.
 Stereoscope képek, Japán, Oroszország és az egész világból.
 Gramofonok és Phonographok 15 koronától feljebb, lemezek 1 koronától feljebb.
 Lemezjegyzékek külön.
 Villanyos faszerek.
 Gőzgép modellek.
 Kinetografok.

KECSKEMETI SÁNDOR
 Temesvár-Belváros, Agrár takarékpénztár épület.

Allandó Kereskedelmi szaktanfolyam
 uraknak és hölgyeknek.

Tantárgyak: egyszerű és kettős könyvvitel, levelezés, váltóisme, magyar-német gyorsírás, és gépirás (Yost és Ideálgépeken) ugyszintén szép- és rondírás.

© Esti tanfolyam villamos világításnál. ©
 Értekezési idő délelőtt: 11-1/2 és délután: 7-9.

Klein Salamon 26

községi tanító, kereskedelmi szaktanító és gyorsíró.
 Temesvár-Gyárvaros, Iskola-utca 6.

Nagy karácsonyi vásár!
Goldmann Simon

óras és ékszerész

Temesvár-Belváros, Mercy-utca 1.

Ajánlja ujonnan berendezett raktárát, mindennemű **arany és ezüst tárgyakat**, valamint **zseb- és faliórákat** a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelben **mélyen leszállított árak mellett. + + +**

Ritka alkalmi vétel.

Arany óra 16 frittól feljebb, ezüst duplafedelű óra 5 frittól feljebb, nyitott 4 frittól feljebb, nikkell 2 frittól feljebb.
 Minden e szakmába vágó javítások azonnal és olcsón eszközöltetnek.
 Mindennemű aranyat becserél vagy a legmagasabb ár mellett megvesz.
 Gazdag raktára megtekintését kéri kitűnő tisztelettel

Goldmann Simon.

Fiók-üzlet: **Gyárvaros, Kossuth-tér**
 Mirbach-féle palota. 665

Alapítotott 1839.

Telefon 567. sz.

Ruschil & Lenner

ezelőtt BRACHTL F. UTÓDAI

vászon- és fehérnemű-raktár
TEMESVÁR. 109

Ajánlják dus választéku raktárukat

Rumburgi, kreasz, irhoni, hollandi, sziléziai és gyermekvászon, Chiffon, Schirting, Kreton és Domestic.

Asztalneműek, asztalkendő, kávéskendő, törülközők, törölkendő, zsebkendő, szines és fehér, vászon, batiszt, himzett és sima, vászon és pamut-csinvat, ágyneműek, kanavász, matrác- és gör-csinvat, Zephyre, Oxford, kreton ingeknek, barchet fehér és szines.

Férfi-, női- és gyermek-fehérneműek.

Harisnyakban nagy választék.

Dr. JAEGER-féle alsóruhák, ágykészletek sima és himzett, fehérnemű kellékek, csipke és himzés, legjobb varró-cénnák, kötő-pamutok.

Mennyasszonyi kelengyék 200 koronától.
Varró- és himzőmunkák elvállaltatnak.

Progress és Rákóczy

Városi és megyei telefon 758.

nikotinmentes hüvelyek.

Cigaretta-hüvely, papír és szivarszipka nagyban eladása Délmagyarország részére:
Jaszinger Testvérek
 Temesvár-Gyárvaros, Háromkirály-utca
 Kapható mindenütt.

Mielőtt bevásárlásait
Játékszerekben

eszközölné, látogassa meg

Sternfeld A.

cég üzletét. 197

Temesvár, Belváros, Mercy-utca.

Részletfizetésre!

Mascagni Record Company gramofonjai a legtekéletesebbek!

Teljesen zajtalanul működnek. Felülmulhatatlan beszélő gépek.

Árak 60 koronától feljebb.

Kaphatók

a társulat egyedüli délmagyarországi képviselőjénél

WONKA JÁNOS-nál

Temesvár-Józsefváros, Temető-ut 10. sz. a.

Részletfizetésre!

Leghasznosabb karácsonyi és újévi ajándék az eredeti

Singer varrógépek.

Hogy pedig tényleg egy teljesen új

Valódi eredeti Singer varrógépet

kapni, figyelmeztetünk a védjegyünkre és hogy ezen varrógépek

„kizárólagosan csakis“ saját üzletünkben

Temesvár-Belváros
 Hunyadi-utca 10. kaphatók.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Az üzlet megszüntetése miatt

végeladás.

Alkalmi-, karácsonyi- és újévi ajándékok legolcsóbb bevásárlása.

Ezennel tisztelettel értesitem a t. c. vevőközönséget, hogy

Thaller Lipót

cég alatt 71 év óta fenálló ékszer-óra- arany- és ezüst raktáramat mai naptól kezdve

nagyon leszállított árak mellett

végelárusítom.

563

Temesvár, Hunyady-utca 5.
 Régi aranyat, ezüstöt készpénz helyett elfogadok.

Duschnitz László és Testvére

férfi- és női-divatáruházában
 Temesvár-Gyárvaros, Kossuth-tér.

Karácsonyi és újévi ajándékok legnagyobb választékban.

Raktáron levő összes játékaruk — kötények — alsószoknyák — gypjuharisnyák 3 pár 2 korona —

a míg a készlet tart mélyen leszállított árakon árusítatnak.

Kiváló választék férfi nyakkendőkben!

Kizárólag tartós minőségű **kézimunka** férfi-, női- és gyermekcipő-árak **bőr és posztó** feltűnő olcsó árakon.

Duschnitz László és Testvére férfi- és női-divatáruházában
 Temesvár-Gyárvaros, Kossuth-tér.

Az iparszövetségtől visszamaradt **cipőárak mélyen leszállított árakon** adatnak el.